

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری: ۱۵ دقیقه

نام آزمون: منطق آزمون جامع تستی

تاریخ آزمون:

۱ اگر قضیه «هیچ الف ب نیست» کاذب باشد؛ به ترتیب صدق و کذب قضایای «برخی الف ب نیست» و «هر الف ب است» در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- ۱ کاذب - صادق ۲ صادق - نامشخص ۳ نامشخص - نامشخص ۴ نامشخص - صادق

۲ وقتی ظاهر یک کلمه موجب شود تا دو معنای آن را با هم اشتباه بگیریم، دچار مغالطه شده ایم.

- ۱ توسل به معنای ظاهری ۲ اشتراک لفظ ۳ نگارش کلمات ۴ بار ارزشی کلمات

۳ از آنجا که وظیفه منطق است، علم منطق به دو بخش و تقسیم شده است.

- ۱ جلوگیری از مغالطه - تصور - تصدیق ۲ ارزیابی اندیشه‌های فلسفی - تصور - تصدیق
۳ جلوگیری از مغالطه - استدلال - تعریف ۴ تهیه محتوای سایر علوم - استدلال - تعریف

۴ مفهوم کدام عبارت با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- ۱ من تمام و کمال؛ حیران تو در همه حال! ۲ آن کیست که از راه کرم با چون منی یاری کند.
۳ عقاب تیز پرواز چه بال‌های زیبایی دارد. ۴ چون می از خم به سبو رفت و گل افکند نقاب

۵ در کدام گزینه، یک قیاس معتبر آمده است؟

- ۱ برخی از استادان دانشگاه استادیار هستند. برخی استادیارها چهل‌ساله هستند. پس برخی از استادان دانشگاه، چهل‌ساله هستند.
۲ هیچ مؤمنی خیانت‌کار نیست. هر وطن‌فروشی خیانت‌کار است. پس هیچ مؤمنی وطن‌فروش نیست.
۳ بعضی پرندگان پستاندار نیستند. بعضی پستانداران گوشت‌خوار هستند. پس بعضی پرندگان گوشت‌خوار نیستند.
۴ هیچ مادری بی‌فرزند نیست. هیچ مادری کم‌صبر نیست. پس هیچ فرزندی کم‌صبر نیست.

۶ کدام گزینه یک قضیه شخصی است؟

- ۱ دانش‌آموزان کلاس ۳۰۱ باهوش هستند. ۲ تیم فوتبال ایران به جام جهانی راه یافت.
۳ سهامداران این شرکت تولیدی ورشکسته شدند. ۴ کتاب‌های درسی نظام جدید تغییرات عمده‌ای یافته‌اند.

۷ قضیه «بعضی الف ب است» را در نظر بگیرید؛ چنانچه عکس مستوی متناقض این قضیه را در مقدمه اول یک استدلال قرار بدهیم، مقدمه دیگر آن استدلال کدام قضیه می‌تواند باشد تا شکل دوم حاصل شود؟ این استدلال شرط اول اعتبار قیاس اقترانی را
۱ بعضی ج الف نیست - ندارد. ۲ بعضی الف ج نیست - ندارد. ۳ بعضی ج ب است - دارد. ۴ هر ب ج است - دارد.

۸ کدام گزینه به ترتیب همانند نسبت‌های میان «کودک و ایرانی»، «سندلی و کلاس» و «انسان و فیلسوف» می‌باشد؟

- ۱ خودکار و لوازم‌التحریر - انسان و جسم - گل و گیاه ۲ دانش‌آموز و نوجوان - پرنده و خزنده - پرنده و قناری
۳ کرونا و بیماری ویروسی - ماسک و دستکش - مسیحی و آلمانی ۴ ایرانی و مخترع - برگ و درخت - دانشجو و نویسنده

۹ کدام گزینه نادرست است؟

- ۱ ذهن انسان همواره در معرض لغزش قرار دارد و معمولاً در استدلال‌های پیچیده یا تعریف دقیق اصطلاحات خاص دچار اشتباه می‌شود.
۲ ذهن انسان به صورت طبیعی براساس قواعدی می‌اندیشد که منطق دانان این قواعد را طراحی و به صورت علم منطق در اختیار ما قرار داده‌اند.
۳ از آنجا که وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه است علم منطق به تعریف و استدلال تقسیم می‌شود.
۴

به‌کارگیری علم منطق باعث پدید آمدن بنای فکری مستحکم می‌شود که مواد لازم برای ساختن این بنا را باید از علوم دیگر تهیه کرد و از این جهت منطق را به شاقول بنایی تشبیه کرد.

۱۰ کدام گزینه نشان‌دهنده یک قضیه شخصی است؟

- ۱ همه مردم ایران ۷۵ میلیون نفرند. ۲ انسان اشرف مخلوقات است. ۳ قدرت مقبول، لزوماً مشروع نیست. ۴ بشر، قدر امنیت را نمی‌داند.

۱۱ قیاس‌های زیر معتبرند یا نامعتبر؟

الف) هر الف ب است / هیچ ج ب نیست / هیچ الف ج نیست

ب) بعضی اجسام معدنی هستند / هر طلائی معدنی است / بعضی اجسام طلائی هستند

- ۱ اولی نامعتبر، دومی معتبر ۲ هر دو معتبر ۳ اولی معتبر، دومی نامعتبر ۴ هر دو نامعتبر

۱۲ استدلال «سابقه نداشته مدیر به مدرسه نیاید. پس شاید امروز کسالت دارد» چه نوع استدلالی است؟

- ۱ استدلال تمثیلی ۲ استدلال تعمیمی ۳ استنتاج بهترین تبیین ۴ قیاس

۱۳ در کدام گزاره، امکان وقوع مغالطه اشتراک لفظ وجود دارد؟

- ۱ ثروت آدمی در گوهر وجود او است. ۲ آینده درخشان این کودک از وجنات او هویدا است. ۳ خانه را دزد برده است؛ هرچه گشتم پیدایش نکردم. ۴ یکی از معلمان را پس از مدت‌ها دیدم و از او چند عکس به یادگار گرفتم.

۱۴ با دو مفهوم و می‌توان یک منفصله غیرقابل جمع در کذب ساخت.

- ۱ ظرف گلی - ظرف مسی ۲ هوای طوفانی - هوای ابری ۳ غیر جسم - غیر کتاب ۴ منفصله و شخصیه

۱۵ اطلاق عنوان (ترازوی اندیشه) به علم منطق اشاره به کدام ویژگی آن دارد؟

- ۱ دقیق بودن این علم ۲ نیازمندی منطق به کسب مهارت ۳ آلی (ابزاری) بودن علم منطق ۴ همه موارد

۱۶ عبارات زیر به ترتیب، به کدام یک از حیطه‌های علم منطق تعلق دارد؟

«پریدن از بلندی - ای پری کجایی؟ - ماه و ستاره در آسمان وجود ندارند. - شبی که در کنار چشمه پیدا می‌شود.»

- ۱ تصور - تصور - تصدیق - تصدیق ۲ تصور - تصدیق - تصور - تصدیق ۳ تصور - تصدیق - تصدیق - تصور ۴ تصور - تصور - تصدیق - تصور

۱۷ قیاس «هر ب الف است، برخی الف ب است، برخی الف الف است.» شکل است که قیاسی محسوب می‌شود.

- ۱ چهارم - معتبر ۲ اول - نامعتبر ۳ چهارم - نامعتبر ۴ اول - معتبر

۱۸ یکی از شرکت‌کنندگان در مسابقه استعدادیابی، در هنگام درخواست از مردم برای رأی دادن به خودش گفت: «هنگام رأی دادن به بنده توجه

داشته باشید که این اجرا بسیار تخصصی بود و افراد بسیار دقیق متوجه عمق آن خواهند شد. امیدوارم که بینندگان عزیزمان با فراتر رفتن از نگرش

سطحی و عامه‌پسند از من حمایت کنند.» در گفتار او به ترتیب، نشانه‌های چه مغالطاتی به چشم می‌خورد؟

- ۱ مسموم کردن چاه - تله‌گذاری ۲ ابهام انعکاس - تله‌گذاری ۳ تله‌گذاری - مسموم کردن چاه ۴ توسل به احساسات - مسموم کردن چاه

۱۹ در کدام یک از قیاس‌های زیر امکان دارد چهار قیاس استثنایی تشکیل داد که همگی معتبر باشند؟

- ۱ اعداد طبیعی یا زوج‌اند یا فرد، عدد چهار زوج است؛ پس فرد نیست. ۲ امروز سه‌شنبه است یا چهارشنبه، اما سه‌شنبه نیست، پس چهارشنبه است. ۳ احمد و رضا با یکدیگر نزاع کردند، رضا می‌گوید احمد مقصر است، پس احمد در این نزاع مقصر است. ۴ برای یادگیری فلسفه باید منطق را فراگرفت؛ پس هر کس فلسفه می‌داند، منطق را فراگرفته است.

۲۰ به ترتیب کدام گزینه پاسخ صحیح پرسش‌های زیر می‌باشد؟

- وظیفه منطق کدام است؟

- کشف تصدیق‌های مجهول چگونه انجام می‌شود؟

- جملاتی که با «چيست» پایان می‌پذیرند و با «چرا» آغاز می‌شوند، با کدام بخش از منطق مرتبط‌اند؟ (به ترتیب)

① جلوگیری از خطای اندیشه - به کمک تعریف از تصورات معلوم - استدلال، تعریف

② ارزیابی اندیشه‌های فلسفی - به کمک تعریف از تصورات معلوم - تعریف - استدلال

③ جلوگیری از خطای اندیشه - به کمک استدلال از تصدیق‌های معلوم - تعریف، استدلال

④ ارزیابی اندیشه‌های فلسفی - به کمک استدلال از تصدیق‌های معلوم - استدلال، تعریف

پاسخنامه تشریحی

متداخل

هیچ الف ب نیست ← هر الف ب نیست. ۱ ۲ ۳ ۴
در رابطه متداخل اگر قضیه کلی، کاذب باشد، صدق و کذب قضیه جزئی مشخص نیست.

متضاد

هیچ الف ب نیست ← هر الف ب است. در رابطه تضاد اگر قضیه کلی کاذب باشد، صدق و کذب متضاد آن مشخص نیست.
۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵
مغالطه و اشتراک لفظ آن است که دو لفظ کاملاً شبیه به هم اما معانی آنها متفاوت باشد مانند لفظ شیر.
۳ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵
از آنجا که وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه است، علم منطق به دو بخش اصلی تعریف و استدلال تقسیم شده است.
۴ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵
در سایر گزینه‌ها با عبارتهایی روبه‌رو هستیم که در آنها حکم و قضاوتی وجود دارد اما این ویژگی در گزینه (۲) نیست.
۵ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵
گزینه «۲» (همه شرایط اعتبار قیاس را دارد).

مؤمنی خیانتکار
هیچ (+) (+) نیست.
هر وطن‌فروشی خیانتکار است.
مؤمنی وطن‌فروش
هیچ (+) (+) نیست.
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حد وسط (استادیار) در هر دو مقدمه علامت منفی (-) دارد.

استادان دانشگاه استادیار
برخی از (-) (-) هستند.

استادیارها، چهل‌ساله
برخی (-) (-) هستند.

استادان دانشگاه چهل‌ساله
برخی از (-) (-) هستند.

گزینه «۳»: محمول نتیجه‌گیری (گوشت‌خوار) علامت (+) دارد ولی در مقدمه دوم علامت منفی (-) دارد.

پرندگان پستاندار
بعضی (-) (+) نیستند.

پستانداران گوشت‌خوار
بعضی (-) (-) هستند.

پرندگان گوشت‌خوار
بعضی (-) (+) نیستند.

گزینه «۴»: هر دو مقدمه سالبه هستند.

هیچ مادری بی‌فرزند نیست.

هیچ مادری کم‌صبر نیست.

هیچ بی‌فرزندی کم‌صبر نیست.

۶ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵
یک قضیه هنگامی شخصیه است که دربارهٔ یک مجموعهٔ مشخص سخن می‌گوییم. در این حالت محمول به کل مجموعه نسبت داده شده است نه به تک تک افراد آن، برای یافتن محصوره یا شخصیه بودن قضایای حملی تنها نگاه کردن به موضوع قضیه کافی نیست و روش صحیح به این شکل است:

اگر محمول تنها یک‌بار بر کل موضوع حمل شد، قضیه شخصیه است (مانند گزینه ۲). اما اگر محمول چندبار (در هر بار) بر هر یک از اعضای موضوع حمل شد قضیهٔ ما شخصیه نبوده و محصوره است (مانند گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴).

۷ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵
ابتدا متناقض عبارت صورت سوال و سپس از روی قضیهٔ متناقض، عکس مستوی آن را به دست می‌آوریم. متناقض قضیهٔ صورت سوال: «هیچ الف ب نیست»، عکس مستوی قضیهٔ اخیر: «هیچ ب الف نیست».

بنابراین مقدمهٔ اول استدلال قضیهٔ «هیچ ب الف نیست» می‌باشد.

در قیاس شکل دوم حد وسط در هر دو مقدمه در جایگاه محمول قرار دارد؛ پس مقدمهٔ دوم این استدلال قضیهٔ «بعضی ج الف نیست» می‌باشد.

چون هر دو مقدمهٔ استدلال سالبه هستند؛ بنابراین این قیاس فاقد شرط اول از شرایط اعتبار قیاس است.

۸ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵
نسبت‌ها به ترتیب: عموم و خصوص من وجه، تباین و عموم و خصوص مطلق
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مطلق - مطلق - مطلق

گزینه «۳»: مطلق - تباین - من وجه

گزینه «۴»: من وجه - تباین - من وجه

۹ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵
ذهن انسان به صورت طبیعی براساس قواعدی می‌اندیشد که منطق‌دانان این قواعد را کشف کرده‌اند. (نه ابداع و نه طراحی)

۱۰ اگر موضوع قضیه، مفهومی جزئی باشد به آن قضیه، قضیهٔ شخصی می‌گویند. و از آنجا که «همه مردم ایران» یک مجموعه منتهای است بنابراین شخصی است.

۱۱ قیاس اول معتبر است چراکه شرایط سه‌گانه را دارد اما قیاس دوم نامعتبر است زیرا حد وسط در هر دو مقدمه منفی است.

بعضی اجسام - معدنی - هستند

هر طلائی + معدنی - است

بعضی اجسام - طلائی - هستند

۱۲ در استدلال مطرح شده در صورت سؤال احتمالات مختلف بررسی شده و با حذف تبیین‌های اشتباه به بهترین تبیین دست یافته است و هنوز هم احتمالات بیشتری وجود دارد.

۱۳ اشتباه گرفتن کلماتی که ظاهری مشترک دارند، باعث بروز مغالطهٔ «اشتراک لفظ» می‌شود که این موضوع فقط در گزینه «۴» در کلمهٔ عکس‌گرفتن باعث بروز مغالطهٔ اشتراک لفظ می‌شود. یکی دریافت کردن عکس از معلم، یکی هم عکس انداختن عکس گرفتن به دو معنای اخذ کردن عکس و انداختن عکس به کار رفته است.

۱۴ با دو مفهوم گزینه‌های «۱ و ۴» منفصل مانع‌الجمع ساخته می‌شود. با دو مفهوم گزینهٔ «۲» نمی‌توان منفصل ساخت، زیرا هم امکان وقوع هوای طوفانی و هوای ابری وجود دارد و هم عدم امکانشان. یک موجود می‌تواند هم غیر کتاب باشد هم غیر جسم مانند خدا. اگر یک موجود جسم باشد، هم شامل کتاب می‌شود هم شامل غیر کتاب.

۱۵ دانش منطق، ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌هاست. عنوان ترازوی اندیشه نیز به همین کارکرد ابزاری (آلی) بودن علم منطق اشاره دارد.

۱۶ عبارات پرسشی و جملات ناتمام و به صورت کلی، عباراتی که حکم و قضاوت ندارند، تصور هستند.

۱۷ با توجه به موضوع و محمول نتیجه می‌توان تشخیص داد که حرف «ب» در هر دو مقدمه حد وسط است زیرا در نتیجه حذف شده است و جایگاه حد وسط در مقدمهٔ اول و در مقدمهٔ دوم محمول است. پس این قیاس شکل چهارم می‌باشد که البته هر سه شرط اعتبار قیاس را دارد.

۱۸ در مغالطهٔ تله‌گذاری ویژگی‌ها و صفات پسندیده‌ای را که مورد قبول جامعه است به کسی که معتقد به یک دیدگاه است، نسبت می‌دهند تا افراد را به پذیرش آن متمایل کنند. در مغالطهٔ مسموم کردن چاه، برخلاف تله‌گذاری، صفات ناپسندی را به کسی که نظری را قبول دارد، نسبت می‌دهند تا افراد جرأت نکنند به آن نظر گرایشی نشان دهند. در گفتار این شرکت‌کنندهٔ فرضی! ابتدا کسانی که اجرای او را بیسندند، دارای دقت نظر توصیف شده‌اند (تله‌گذاری) و بعد مخالفت با اجرای او ناشی از سطحی‌نگری و سلیقهٔ عوامانه داشتن، دانسته شده است (مسموم کردن چاه).

۱۹ تنها در قیاس استثنایی انفصالی حقیقی، که یکی از مقدمات آن قضیهٔ منفصل حقیقی است می‌توان، چهار قیاس استثنایی تشکیل داد که همگی معتبراند.

۲۰ وظیفهٔ منطق جلوگیری از خطای اندیشه است. دانستن منطق تنها برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی نیست.

به کمک استدلال از تصدیق‌های معلوم به کشف تصدیق‌های مجهول دست می‌یابیم. تعریف (چیستی)، استدلال (چرایی)

پاسخنامه کلیدی

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴

۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴

۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴

۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴